

FRAKTION	Ministère de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement rural,	8
Référence: 390/2021		
03 JUN 2021		
A traiter par:		
Copie à:		

N° 4400
Reçue le 03.06.2021
Déclarée recevable
Président de la Chambre des Députés
(s.) Fernand Etgen
Luxembourg, le 03.06.2021

Här Fernand Etgen
President vun der Chamber

Lëtzebuerg, den 2. Juni 2021

Här President,

Esou ewéi den Artikel 83 vum Chambersreglement et virgesäit, bieden mir lech, dës parlamentaresch Fro iwwert den nationale Klima- an Energieplang un den Här Landwirtschaftsminister an un Madamm Ëmweltminister weider ze leeden.

Am Dezember 2020 si Klimaschutzgesetz an den nationalen Energie- a Klimaplang (PNEC) ugeholl ginn. Am Kader vum PNEC ass am Beräich vun der Landwirtschaft virgesinn ënnert anerem Methangas-Emissiounen bis 2030 ze reduzéieren. Em wei vill Prozentpunkten des Emissiounen sollen erofgoen ass awer net bekannt. Och ass am PNEC net präziséiert mat wei enge konkrete Moosname Regierung wëlles huet Methangas-Emissiounen ze reduzéieren.

An dësem Kontext géife mir gäre folgend Froen un den Här Landwirtschaftsminister an un Madamm Ëmweltminister stellen.

- Duerch wei eng Moosname solle Methangas-Emissiounen an der Landwirtschaft reduzéiert ginn ?
- Sinn déi eenzel Moosname mam Sektor diskutéiert ginn ?
- Zu wei vill Prozent Reduzéierung soll all eenzel Moosnam bäidroen ?

Här President, mir bieden lech eisen déifste Respekt unzehuelen.

Martine Hansen

Octavie Modert

Députéiert

LE GOUVERNEMENT
DU GRAND-DUCHÉ DE LUXEMBOURG
Ministère de l'Agriculture,
de la Viticulture et du
Développement rural

Dossier suivi par : M. André LOOS
Tél : 247-82530

Réf.: 390/21

Monsieur Marc HANSEN
Ministre aux Relations avec le
Parlement

Service Central de Législation

LUXEMBOURG

Luxembourg, le 6 juillet 2021

Objet: Question parlementaire n°4400 des honorables Députées Mesdames Martine Hansen et Octavie Modert

Monsieur le Ministre,

J'ai l'honneur de vous faire parvenir, en annexe, la réponse commune de Monsieur le Ministre de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement rural et de Madame la Ministre de l'Environnement, du Climat et du Développement durable à la question parlementaire citée sous rubrique.

Veuillez agréer, Monsieur le Ministre, l'assurance de ma considération très distinguée.

Le Ministre de l'Agriculture,
de la Viticulture
et du Développement rural,

Romain SCHNEIDER

Réponse commune du Ministre de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement rural et de la Ministre de l'Environnement, du Climat et du Développement durable à la question parlementaire n°4400 des honorables Députées Mesdames Martine Hansen et Octavie Modert

Am Klimaschutzgesetz (« loi modifiée du 15 décembre 2020 relative au climat ») ass bis 2030 eng Reduktioun vun den Zäregasemissiounen, déi dem lëtzebuerger Bilan ugerechent ginn, vu 55% am Verglach zu 2005 verankert. Dës Reduktioun entsprécht dem Zil, dat d'Regierung am Mee 2020 mat der Adoptioun vum nationalen Energie- a Klimaplang (PNEC) fixéiert huet. Am PNEC ass donieft festgehal, datt d'Zäregasemissiounen vun der Landwirtschaft iwwer de selwechten Zäitraum ëm 20% ze reduzéieren sinn. Am Joer 2019 war de landwirtschaftleche Secteur fir knapp 8% vun den Zäregasemissiounen am lëtzebuerger Bilan verantwortlech. Dovun hat de Methan en Undeel vun ongeféier 2/3.

Di honorabel Deputéierten froen no de Mesüeren, déi d'Regierung wëll huelen. Et siew drop higewisen, datt et, gemäss dem Prinzip pollueur-payeur, un den Emittenten ass, d'Emissiounen ze reduzéieren, sou och an der Landwirtschaft. D'Regierung ass selbstverständlech bereet an Kader vun den bestehenden Förderprogrammen d'Subventiounen esou ze orientéieren, datt d'Ustrengungen vu Säiten vun de Betreiber och finanziell ënnerstëtzt ginn.

- **Duerch wei eng Moosname solle Methangas-Emissiounen an der Landwirtschaft reduzéiert ginn?**

Sou wéi och am Kader vum europäesche "Green Deal" a vun der "Farm to Fork" -Strategie viséiert, soll den ökologesche Foussofdruck vum Ernährungssystem verklengert ginn. Dozou gehéiert, datt d'landwirtschaftlech Praktike méi nohalteg, klimaschonend a –resilient ginn.

D'Methan-Emissiounen aus der Landwirtschaft entstinn zum gréissten Deel bei der natierlecher Verdauung vum Fudder. Ee méi klengen Deel entsteet bei der Lagerung vu Mësch a Gülle. Deementspreechend kann een d'Moosname fir d'Reduktioun vun dësen Emissiounen an dräi grouss Kategorien andeelen: Reduktioun vum Véibestand an/oder een ugepassten Herdemanagement, Upassung vun der Fütterung a verbessert Gestiou vu Gülle a Mësch. An der Suite sinn eng Rei konkret Moosname beschriwwen.

Esou ass eng Upassung vum Herdemanagement eng Méiglechkeet, fir d'Methan-Emissiounen ze reduzéieren, an zwar esou wuel bei der Verdauung wéi och spéider bei der Lagerung vu Mësch a Gülle.

- Hei gëtt un eng Reduzéierung vum weibleche Jongvéibestand geduecht. Iwwer Berodung soll drop higewierkt ginn, just déi Déieren ze halen, déi néideg si fir Bestandsergänzung. Duerch manner Ausfäll an eng méi laang Liewensdauer vu besonnesch de Mëllechkéi, kombinéiert mat engem méi fréien Ofkallefalter fir Ranner vu Mëllech- a vun de Fleeschrassen ass dës eng sënnvoll Moosnam, fir esou wuel d'Emissiounen vu Methan wéi och vun Ammoniak a Laachgas ze reduzéieren. Des Moosnam dierft och nach ekonomesch dem Bauer eppes bréngen. Den aktuellen Duerchschnitts-Ofkallefalter ass mat geschätzten 32 Méint éischter un der ieweschter Grenz fir déi gängeg Rassen, déi hei zu Lëtzebuerg gehale ginn, an ee méi fréien Ofkallefalter wier domat mam Bien-être animal kompatibel.

- Ausserdeem dierften och d'Ëmstellung vun de konventionelle Betriber op Bio-Landwirtschaft, wei och de Klimawandel an déi méi laang an heefeg Dréchenen, dozou féieren, dass de Véibestand zu Lëtzebuerg reduzéiert gëtt.
- An der aktueller Ausschaffung fir déi zukünfteg gemeinsam europäesch Agrarpolitik sinn och Interventiounen geplangt, dass déi Baueren, déi fräiwëlleg manner Béischten halen, kompenséiert solle ginn.

D' Fidderen ass een anere Volet, den Hëllef kann, d'Methan-Emissiounen, déi während der Verdauung entstinn, ze reduzéieren.

- Esou stimuléiere verschidde Fuddermëttel d'Bakterien an der Panz, respektiv am Daarm, fir méi oder manner Methan ze produzéieren. Duerfir soll och hei d'Berodung an deem Sënn ënnerstëtzt ginn, dass d' Véi eng equilibréiert a bedarfsgerechte Ratioun kritt, d'Methanproduktioun awer dobäi minimaliséiert gëtt.
- Eng aner Méiglechkeet ass, datt duerch den Zousaz vun Additiver, wéi z.B. essentiell Ueleger am Fudder, manner Methan während der Verdauung produzéiert gëtt. Dës wieren dann Fudderadditiver, déi weder ee präventive nach ee kuerative Charakter hunn, a weder een Impakt op de Bien-être animal nach op d'Leeschtung vun de Béischten hunn. Hei gëtt momentan extrem vill gefuerscht, an et kéinten iwwert 30% Reduktiounen méiglech sinn. Bei der aktueller Ausschaffung fir déi zukünfteg gemeinsam europäesch Agrarpolitik gëtt un Interventiounen geschafft, bei deene Baueren, déi sech fräiwëlleg verpflichten, via dës Wee d'Methanproduktioun ze reduzéieren, kompenséiert solle ginn.

De leschte Volet ass d'Methanproduktioun, déi duerch d'Gülle an d'Mëscht entsteet. Hei kënnen technesch Léisungen hëllefen, déi duerch d'Exkremente verursaacht Emissiounen ze reduzéieren: emissiounsarmt Asammelen a Lagere vun den Exkremente an och d'Notzen a Biogasanlagen. Wann d'Gülle an d'Mëscht an enger Biogasanlag verwäert ginn, kënnen mir erneierbar Energie gewannen a gläichzäiteg d'Methan-Emissiounen reduzéieren. Béides dréit zum Erreeche vun eisen nationalen Zieler fir 2030 bäi, déi am Klimagesetz respektiv am PNEC festgehale sinn. Zousätzlech ass et eng Energiequell, déi um Territoire vu Lëtzebuerg hiergestallt gëtt, ganz am Sënn vun der Kreeslafwirtschaft. Am Joer 2018 gouf ongeféier 10% vum Potential vu Gülle a Mëscht a Biogasanlage genotzt.

- **Sinn déi eenzel Moossname mam Sektor diskutéiert ginn?**

Am Kader vun der Ausschaffung vun de Moossnamen zur Ammoniakverminderung war 2019 eng éischt Diskussioun mat der Landwirtschaftskummer. Ueschléissend war de landwirtschaftleche Secteur och an der Virbereedung vum Plan national intégré en matière d'énergie et de climat (PNEC) agebonnen. An deem Plang sinn déi grouss Linne vun de Mesuren festgehale ginn, an der Landwirtschaftskummer ass an deem Kontext am Joer 2020 och eng Beschreiwung vu Moossname mat dem geschätzten Impakt fir esou wuel den Ammoniak wéi och Zäregasen, wou de Methan dann een dovun ass, zougeschéckt ginn. Am Kader vun dëser Ausschaffung vum PNEC haten de Premierminister an de Landwirtschaftsminister zesumme mat der Ministesch fir Ëmwelt, Klima an nohalteg Entwécklung esou ewéi dem Minister fir Energie, Vertrieeder vum landwirtschaftleche Secteur op ee Klimadësch-Landwirtschaft den 09/03/2020 invitéiert, fir déi geplangte Mesuren ze diskutéieren. Am Kader vun der Entwécklung vun der Biogasstrategie besteet dann och momentan e regelméisseg Kontakt mam Secteur.

- **Zu wei vill Prozent Reduzéierung soll all eenzel Moosnam bäidroen?**

Ob Basis vun der weltwäit eenheetlecher a vum Weltklimarot festgeluechter Methodologie ass eng Aschätzung vun deenen eenzele Moosname gemaach ginn.

Am Kader vun engem ugepassten Herdemanagement féiert z.B. d'Reduzéierung vum Jongvéibestand duerch een Erofsetze vum Duerchschnitts-Ofkallefalter vun 2 Méint zu enger Reduktioun vun den Zäregasen aus der Landwirtschaft ëm 2%, mat engem méi héije Potentiell jee nodeems, wéi Baueren sech bedeelegen.

D'Emstellung op Biolandwirtschaft, den Impakt vum Klimawandel an zousätzlech Moosnamen an der zukünfteger gemeinsamer europäescher Agrarpolitik kéinten de Véibestand, Ranner a Schwäin, ëm +/- 5% bis 2030 reduzéieren, a géifen esou dozou bäidroen, dass d'Emissiounen vun den Zäregasen aus der Landwirtschaft ëm 4% géife reduzéiert ginn.

Den Asaz vun enger méi gezielter Fërderung an den Zousaz vu Fudderadditiver bei de Mëllechkéi géifen dozou bäidroen, dass d'Emissiounen vun den Zäregasen aus der Landwirtschaft ëm +12% géife reduzéiert ginn. Eng weider Reduktioun vun engen +1% erreecht een, wann een och mat der Bullemast op de nämmlechte Wee geet, an eng weider Reduktioun vun +2% kann een erreechen, wann am Wanter am Stall och deenen anere Ranner esou eng Fërderung ugebuede gëtt.

Den theoretesche Spuerpotential vun den Emissiounen vun den Zäregasen aus der Landwirtschaft bei enger 100% Notzung vu Gülle a Festmäsch als Input fir Biogas gëtt op iwwer 5% geschätzt.
